

Jaargang 5, nr. 3
verschijnt 2-maandelijks

P 309141

juni-juli
2004

afgiftekantoor:
8020 Oostkamp 1

DEZE NIEUWS-
BRIEF WORDT BE-
DEELD AAN ALLE
LEDEN VAN DE
HEEMKUNDIGE
KRING. INTERESSE?

CONTACTEER
SEBASTIAN
VANDE GINSTE
(050) 84 13 16

LID WORDEN?
EENVOUDIG, JE STORT 9 EURO
(ERE-LEDEN: 18 EURO)
OP REKENING
738-0014741-19
VAN HKO
MET VERMELDING

TIP VOOR EEN TRIP: ALLE WEGEN LEIDEN NAAR...	1
ENKELE SFEERBEELDEN VAN VOORBIJE ACTIVITEITEN	2
HKO GAAT ARCHEOLOGISCH	2
HOEVENFIETSTOCHT	3
BEZOEK PROVINCIAAL ARCHIEF	3
ERFGOEDWANDELING IN OOSTKAMP	3
NOTEER ALVAST IN JE AGENDA	4
OOSTKAMPSE HUWELIJSAKTEN 1795-1900	4
ERFGOEDVERENIGINGENWIJZER	4

v.u.:
Jan Demulder
Maciebergstraat 32

redactie:
Sebastian Vande Ginste
Korte Kwadeplassstraat 8
8020 Oostkamp
sebastian.vandeginste@com

Nieuwsbrief

TIP VOOR EEN TRIP

ALLE WEGEN LEIDEN NAAR...

Over de Romeinse wegen in Vlaanderen

Deze tentoonstelling in het Stedelijk Archeologisch Museum te Oudenburg besteedt aandacht aan het Romeinse wegennet, vooral in Vlaanderen. Hierbij komen ook andere aspecten aan bod, zoals mogelijke vervoersmiddelen, de tabernae en verblijfplaatsen, de aanleg, landmeetkundige instrumenten, de Peutingerkaart,... Aan de hand van plannen, maquettes, originele Romeinse voorwerpen, reconstructies, foto's, reliëfs, handschriften, boeken en dergelijke wordt een beeld van het Romeinse wegennet in Vlaanderen opgehangen.

In eerste instantie werden wegen vooral aangelegd met militair-strategische doeleinden. Leger-eenheden konden zo snel oprukken. Deze *via militaris* vergemakkelijkte eveneens de bevoorrading en de koerierdiensten. Hier spelen de Romeinen geen onbelangrijke rol. Zij kunnen prat gaan op de hoge kwaliteit en densiteit van hun wegennet. Hun hoofdwegen waren inderdaad slagaders voor de militaire en politieke organisatie en hielpen mee aan de economische bloei, bevorderden de communicatie en zorgden voor een grotere culturele spreiding. De Romeinen hebben de wegen in onze gewesten geïntroduceerd. Daarvoor kozen ze goedgelegen stroken grond uit. Ze maakten gebruik van het reliëf en de rivierlopen - meestal in valleien - en verhardden dan het aangelegde tracé met lokale stenen. Op die manier konden ze gemakkelijker streken onder controle houden. Hier en daar verwijst de benaming van een huidige straat nog naar zo'n heirweg. Zo liep dwars door het latere België, van oost naar west, de vrij rechte lijnige heirweg van Bavai naar Keulen. Die doorsneed het land over zo'n vijfhonderd kilometer, lag in twee Romeinse provincies (Gallia Belgica en Germania Inferior) en verbond de Atlantische Oceaan met de Rijn. Het was de kortste en meest directe weg tussen enkele belangrijke Romeinse nederzettingen, waaronder Boulogne, Kamerrijk, Bavai en Keulen.

In de tentoonstelling wordt ook uitvoerig aandacht besteed aan de beroemde Peutingerkaart, een zgn. Romeinse wegenkaart. De kaart zelf wordt in Wenen bewaard en is in feite een dertiende-eeuwse kopie. Maar in Vlaanderen werd de kaart voor het eerst uitgegeven door Abraham Ortelius. De diverse uitgaven komen in deze tentoonstelling aan bod. Ook bepaalde teksten van Latijnse schrijvers bezorgen ons aanvullende inlichtingen over de Romeinse wegen, maar vooral over de manier van reizen en de vervoersmiddelen...

De tentoonstelling loopt in het Archeologisch Museum Oudenburg (Marktstraat 25, 8460 Oudenburg) van 10 juli t.e.m. 3 oktober 2004 en is dagelijks te bezoeken van 14u00-18u00. De toegangsprijs bedraagt 5 euro. Op vertoon van deze nieuwsbrief (met dit artikel) komen jullie erin voor 3 euro per persoon.

ENKELE SFEERBEELDEN VAN VOORBIJE ACTIVITEITEN

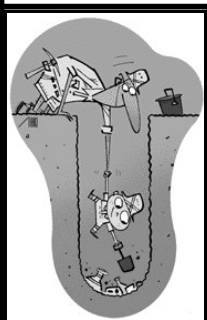

29 april 2004 - Voordracht door Frans Debrabandere over de geschiedenis en betekenis van onze familienamen. Deze

7 mei 2004 - Opening tentoonstelling *Van Rijksweg tot N50* in de bibliotheek. De tentoonstelling werd ingeleid door

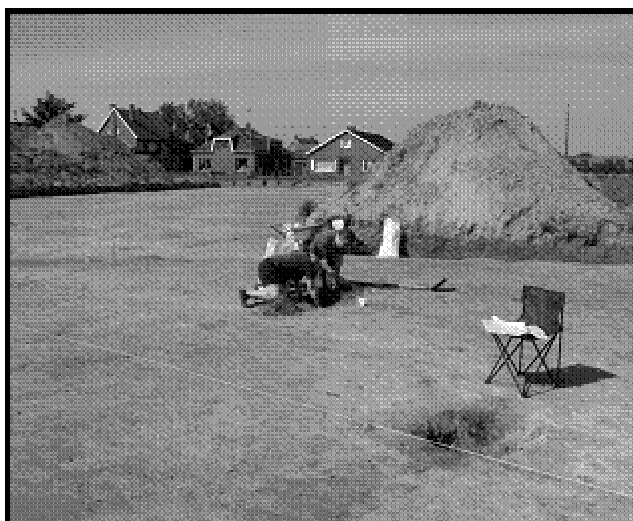
HKO GAAT ARCHEOLOGISCH

De werken aan het Blauw Kasteel zijn nauwelijks afgerond en we duiken opnieuw de grond in. Vanaf begin april tot eind september 2004 wordt immers een noodopgraving uitgevoerd op Oostkamps grondgebied. Dit gebeurt naar aanleiding van een verkaveling. Luchtfotografische prospectie, uitgevoerd door de Vakgroep Archeologie en Oude Geschiedenis van Europa van de Universiteit Gent, toonde aan dat op dit perceel drie (en mogelijk vier) circulaire relicten liggen. Deze cirkels zijn de resten van een grafveld uit de bronstijd. Uit andere opgravingen kan men met grote zekerheid concluderen dat er op een dergelijke vindplaats ook sporen uit latere periodes aan het licht zullen komen (IJzertijd, Romeinse periode, Middeleeuwen).

*De opgravingen zijn een samenwerking tussen de bouwheer, de Universiteit Gent (Vakgroep Archeologie) en het VIOE (het Vlaamse Instituut voor Onroerend Erfgoed, het vroegere LAP). De dagelijkse leiding op het terrein is in handen van archeoloog Frederik Demeyere. Het is een noodopgraving, wat inhoudt dat de tijd en de middelen uiterst beperkt zijn. Er zijn slechts zes maanden voorzien om het terrein volledig archeologisch te onderzoeken. Daarom doen ze ook beroep op vrijwilligers van HKO. Leden van onze kring die willen helpen zijn welkom. Op **zaterdag 19 juni** wordt een HKO-werkdag gepland.*

Na een korte inleiding en situering om 09u00 gaan we onmiddellijk aan de slag. Inschrijven voor deze dag (zodanig dat het werk georganiseerd en materiaal voorzien kan worden) is gewenst en kan bij Sebastian Vande Ginste op (050) 84 13 16 of sebastian.vandeginste@compaqnet.be. Ook voor meer inlichtingen kan je bij Sebastian terecht.

HOEVENFIETSTOCHT

Op **vrijdag 25 juni 2004** gaat onze 4de historische fietstocht door. We verzamelen om **19u00** aan de kerk (met de fiets natuurlijk) en doorkruisen vervolgens onze gemeente op zoek naar merkwaardig agrarisch erfgoed. We houden halt bij een aantal historische hoeven waar we een woordje uitleg krijgen over de architecturale bezienswaardigheden. De tocht is zowat 16 kilometer lang en er wordt rustig gefietst. Iedereen is van harte welkom. De deelname is gratis.

Voor meer info kan je terecht bij Sebastian Vande Ginste (050/84 13 16 of sebastian.vandeginste@compaqnet.be).

BEZOEK PROVINCIAAL ARCHIEF

De Provinciale Archiefdienst West-Vlaanderen is verantwoordelijk voor alle documenten opgemaakt of ontvangen door de verschillende administratieve en technische Diensten.

Deze Archiefdienst werd opgericht in 1994 met de bedoeling het geschreven en/of digitaal archiefpatrimonium vanaf 1794 en tot op vandaag goed te beheren en te ontsluiten.

Met de HKO brengen we olv archivaris Johan Vannieuwenhuyse een bezoek aan dit archief op **zaterdag 28 augustus**. Het provinciaal archief bevindt zich achter het gemeentehuis van Sint-Andries, Gistelsesteenweg 528, Sint-Andries. Er stopt een bus vlak voor de deur. We verzamelen om 9u45 op de parking. Het bezoek start om 10u! Het bezoek is gratis. Er kunnen maximum 25 personen deelnemen. Inschrijven kan bij Sebastian Vande Ginste (050/84 13 16 of sebastian.vandeginste@compaqnet.be).

ERFGOEDWANDELING IN OOSTKAMP

Vormingplus Regio Brugge (de vroegere Volkshogeschool en Centrum voor Culturele Vorming) organiseert een erfgoedwandeling in Oostkamp. Als Heemkring zijn we gevraagd om deze wandeling te verzorgen. Het is de bedoeling van de organisatoren om te tonen dat cultuurhistorische wandelingen niet enkel voorbehouden zijn voor de grootsteden. Kleinere gemeenten (zoals Oostkamp) hebben vaak ook een - ongekende - schat aan onroerend erfgoed. Het wordt een wandeling waarbij we o.a. de Sint-Pieterskerk en het centrum bezoeken maar ook uitwijken naar de centrumrand en daar kijken wat aan erfgoed te bewonderen valt.

Deze wandeling gaat door op **zaterdag 14 augustus 2004 van 14.30 – 17.00 uur**. We vertrekken aan de ingang van de Sint-Pieterskerk Oostkamp. De deelnameprijs bedraagt 8,00 euro. Vooraf inschrijven is verplicht (050/ 33 01 12 of regio.brugge@vormingsplus.be). Het verschuldigde bedrag kan je storten op 001-4046357-78 met vermelding van je naam, nummer (nr.55!) en titel van de activiteit. Voor meer info kan je terecht bij Vormingplus regio Brugge, Baliestraat 58, 8000 Brugge, 050 33 01 12, regio.brugge@vormingsplus.be, www.vormingsplus.be.

NOTEER ALVAST IN JE AGENDA:

19 juni	09u00	archeologische werkdag (inschrijven verplicht)
25 juni	19u00	hoevenfietstocht
14 aug	14u30	erfgoedwandeling (inschrijven verplicht)
28 aug	09u45	bezoek provinciaal archief (inschrijven verplicht)

OOSTKAMPSE HUWELIJSAKTEN 1795-1900

Het Rijksarchief te Brugge coördineert een project om al de West-Vlaamse huwelijksakten uit de periode 1795-1900 in een gegevensbank te registreren. Voor Oostkamp (inclusief het voormalige Hertsberge) werd zopas de registratie van de jaren 1870-1900 voltooid. Enkele vrijwilligers zijn bezig met de jaren 1847-1869. Voor de wellicht interessantste periode (rond 1800, toen Oostkamp kantonhoofdplaats was) is nog geen medewerker gevonden.

De registratie gebeurt op basis van de microfilms van het Rijksarchief. Er wordt gedacht aan een experiment dat zou toelaten toch de originele registers te gebruiken, met een minimum aan overlast voor de gemeentebesturen: met een digitale camera een reeks bladzijden uit de registers fotograferen (zonder flits, omdat het om oude documenten gaat), wat hooguit een kwartier of een half uur duurt, en de gegevens thuis analyseren op basis van de gemaakte foto's. Deze werkwijze vereist wel een grote deskundigheid van de fotograaf.

Het bestand kan geraadpleegd worden in de microfilmzaal van het Rijksarchief te Brugge (ingang Kraanrei). Meer info bij de coördinator: nicole.cornille@belgacom.net.

ERFGOEDVERENIGINGENWIJZER

Zoeken naar informatie over erfgoedverenigingen op het web was vaak een onmogelijke opdracht. Veel verenigingen, zoals de onze, hebben nog geen eigen webstek en er bestond totnogtoe geen overzicht van dit rijke verenigingsleven. Daar komt nu verandering in met de lancering van de "ErfgoedverenigingenWijzer", dé webwijzer naar lokale erfgoedverenigingen in Vlaanderen op www.erfgoedvereniging.be.

Deze webwijzer naar erfgoedverenigingen werd op initiatief van het VCV (Vlaams Centrum voor Volkscultuur) en in samenwerking met diverse koepelorganisaties gelanceerd om iedereen met interesse voor erfgoed, volkscultuur en (locale) geschiedenis de weg te wijzen naar lokale erfgoedverenigingen in Vlaanderen. Op die manier worden deze verenigingen meer zichtbaar in het erfgoedlandschap.

Erfgoedverenigingen zijn (vrijwilligers)verenigingen die zorg dragen voor ons cultureel erfgoed. Zij zijn actief op het vlak van geschiedenis, volkscultuur en erfgoedzorg in de breedste betekenis van het woord.

Welke informatie werd opgenomen in de wijzer?

Je vindt er het contactadres van de vereniging, informatie over de lidmaatschapsvoorwaarden, de publicaties, de werkgroepen en zelfs over het museum, het documentatiecentrum of het bezoekerscentrum dat eventueel door de vereniging wordt beheerd. Op de site staan ook nieuwsberichten en een activiteitenkalender.